

BENE VERTAT DEUS!
EXERCITIUM PHILOLOGICUM,
DE
RITIBUS CONSTI-
TUTIONIS REGUM
IN ISRAEL.

Quod

Divina disponente Gratia,

Et

Indultu Ampl. Fac. Phil. in Acad. Aboënsi

SUB MODERAMINE,

Viri Adm. Reverendi ac Celeberrimi,

DN. M. DAVIDIS לוי/

Lingv. Sacrar. Profess: Ordinarii Regii,

Fac. Phil. h. t. Decani spectabilis, Præceptoris

& Promotoris sui humili mente deve-
nerandi.

Dextre Φιλολογίων judicio modestè

submittit

ERICUS Z. Dahlman/Wib.

In Auditorio Maximo,

Ad diem 13 Aprilis 1695.

Impr. apud JOH. L. WALLIUM.

Reverendissimo in CHRISTO
Patri ac Domino,

DN. P E T R O

W A N G /

S. S. Theol. Doctori

Celeberrimo, inclytæ Diœcesios
Wiburgensis Episcopo Eminentis-
simo, Consistorii Ecclesiastici ibi-
dem Præsidi Gravissimo, Regii
Gymnasii & Scholarum Ephoro
Amplissimo, Patrono & Mæce-
nati Maximo.

LONGAM PROSPERÆ VITÆ USURAM!

gnosce, Reverendissime
Pater, quod hæc studio-
rum meorum primitias te-
nellas Celeberrimo Tuo Nomini
offer-

offerre aulus sim; ad hoc quippe
viam mihi sternebat Reverendissi-
mæ Tuæ Paternitatis, multa non so-
lum mihi, sed quibusvis sedulis Mu-
sarum Cultoribus præstita benigni-
tas & gratia. Proinde Patrone Ma-
xime, subjice has chartulas beni-
gnis Tuis oculis, easq; benevolen-
tiæ Tuæ radiis illustra. In vicem
tanti favoris, summa votorum me-
orum semper eo tendet, ut Reve-
rendissima tua Paternitas DEO,
Regi, Sibi suæque nobilissimæ fa-
milix per multos annos incolumis
floreat, quò mihi de tanto Patro-
no quam diutissimè queam gratu-
lari, sic vovet

Reverendissima Tuæ Paternitatis

devotissimus cliens

E. Dahlman.

Admodum Reverendo & Amplissimo

DN. M. PETRO CARSTENIO,
Dioecesi: Wiburg: Archi-Præposito
longè meritissimo, Templi Cathedra-
lis ibidem Præposito & Pastori Vi-
gilantissimo, inque REGIO Gymnasio
S. S. Theol: Lectori Primario accu-
ratissimo, Promotori ac Mæce-
cenati æternum deve-
nerando,

Plurimum Reverendo ac Clarissimo

DN. M. MAGNO LAGHE,
S. S. Theolog: Lectori Solertissimo,
Consist: Eccl: Assessori dexterrimo,
Promotori ac Benefactori quibus-
vis obsequiis prose-
quendo,

Ceterisq; Plur: Reverendis nec non Clarissimis
VIRIS

REGII Gymnasii Wib: LECTORIBUS
solertissimis, & **CONSISTORIALIBUS**
dexterrimis, ut antea Præceptoribus fi-
delissimis, ita nunc Promotoribus &
Fautoribus quovis officii genere pro-
sequendis atqve colendis.

I quid unquam in me virium
est, semper magnis & honorifi-
cis Vestris Nominibus inservire
discupio. Eximiam enim Vestram
in me propensionem dudum sum expertus,
quæ eò arctius me ad quævis officia
stringit, quod eâ continuò me affectum
senferim. Excipite itaque, Promotores &
Benefactores magni, qualemcunque hunc
meum Academicum laborem benignè, ut
mibi ansa detur, candida Vestra nomina,
memori & grata menti altius imprimendi.
Ego dum spero hanc vestram me perpe-
tuò usurpaturum benignitatem, intimè
voveo ut diu felices vivatis!

Admod: & Plur: Reverendorum

Nec Non

Clarissimorum Vestrorum Nominum

observantissimus Cultor

E. Dahlman.

Ad Eximium Præstantissimumq; Studiosum

DN. ERICUM Dahlman

Wiburgensem :

Cum Disputationem *de Constitutione Regum in Israel*, ut mihi nuper significasti, conscribere, eamqve publicæ ventilationi subicere, animum inducis, rem, Eximie Juvenis, videris aggredi, non minus multæ difficultatis plenam, quam scitu dignam. Nam non modus tantum, quo constitutus est populo Præfectus, indagandus venit, & utrum consensu atqve electione subditorum futurorum, an vero jussu & mandato solo divino designatus Rex, inquirere oportet, sed etiam quanta ipsius potestas in populum suum, & rursus hujus in illum, si exorbitaret à via & legibus præscriptis recederet, quomodo Thalmudici in primis scriptores Regem coërcitioni & pænæ subjiciendum vel narrantur, juxta videtur adjungendum; ac porro eadem occasione, an, &
qua-

qualis differentia inter Reges *Juda & Israel* in hoc negotio fuerit, indicandum. Quæ omnia, ut ex ipsa antiquitate ac Historiarum monumentis colliguntur, insignemq; præterea rerum Politicarum ac Juridicarum cognitionem adpersam & in se reconditam habent; ita, si hoc argumentum pro sua dignitate elaborasti, ac illa, quæ discuti debent, executus es, tua non eris defraudandus laude. Quamquam de industria tua, & ingenii bonitas quæ es præditus, & imprimis in illa excolenda, adhibita diligentia, quæ bonis omnibus hætenus innotuisti, non sinunt quemq; dubitare. Macte itaque his virtutibus esto, & ita porro in laudabilibus studiis pergito ut & cursum tibi in illis præfixum heic quantocyus absolvas, & deinde Ecclesiæ commodis quibus promovendis te consecrasti, tanto promptior aptiorque esse possis. Vale! Scribo. P.P. Aboæ 5. Aprilis 1695.

Tuus

MATTHIAS SWEDER.

JUVENI,

Decentia morum, integritate vitæ, & artium
liberalium studio apprime commenda-
bili, Præstantissimo

DN. ERICO Dahlman/
Wiburgensi,
Amico suo & Commiliti magno-
pere dilecto,

Κτῆμα βροτῆς παιδεία καλὴ ἀναφαίρει-
ῶν δέ.

Μῶλυ Ὀμήρου εἴθε τὰ νῦν αὐτὴν καλέσαιμι;
Ἀνδράσι μὲν θνητοῖς χαλεπὸν τ' ἄλφειν τε κ'
ὀρύσσειν :

Τῷ δ' οἶον πλέως πάνθ' ἡμῖν ἐλόμεν' ἄλκην,
Ἐσθλὰ μὲν εὐρίσκει, ἅ τε δῶρα Φαιεννὰ φυτεύει.
Ἡμέρον ἐκποιεῖ λατρευστήν, καί γε βίοιο
Βακτηρεία μένει παιδευσίς, νῦν γε παρέξει,
Ὅτ' ἐβλέπων μὴ ἧ, εἰδὼν ὃν γράμματα φέυγει.
Τῆς εἰζης ἔλαχες ταύτης Ἐρρίκε κράτιστε
Ἥς ῥα κράτος χρηστὸν τι, ἀλαλκήσει κακὸν ἡμᾶρ.
Ὡ σὺ παλαισμοσύνην τάυτην ἀσκῶν παρέμεινον.
Τλήμονα παρθέμειο θυμὸν γὰρ, μελιχόγησεν
Πράξεις τὴν βιστὴν νυ τεθησμένός τε λόγοισι

Ἡσθε περισφώνησιν Φιλίας καὶ
πρῆς ἕνεκα reliquit

DAVID RUTH.

LECTORI BENIGNO

S.

Non est Potestas nisi à DEO, inquit Apostolus Rom: 13. v. 1. Ordinarius enim & legitimus Magistratus, non tantum est à DEO permittente, sed etiam ordinante. Hinc cum in Israël olim Rex esset constituendus, nutu quoque divino factum est, quod nonnullæ ceremoniæ adhibitiæ sint, quibus sollemnis constitutionis & inaugurationis actus declarabatur. Cum itaque B. L. operæ pretium me facturum arbitratus sim, si nobilem hanc materiam publicè proponerem, divina

vinâ disponente gratiâ eam elabo-
randam assumsi. Factum id ex ha-
bitu hujus temporis simplici Mi-
nervâ non diffiteor, hæcquæ omnia
pro rerum quidem magnitudine,
quæ multam huic materiei supel-
lectilem præberet, non sum exse-
cutus, sed breviter tantum adum-
bravi, nec ad ambages quasdam
digressus sum. Proindè B. L. tu-
am imploro, benignitatem, ut co-
natus meos in meliorem digneris
interpretari partem, mihiqve i-
gnoscere dum hoc meum Exer-
citiū, ad tuam expectationem
non ritè satis, deprehendes con-
signatum. Quod si sensero, ni-
hil Momum morabor, sed tuâ
dexteritate contentus vivam, vo-
vens ut semper benè valeas!

MEM-

MEMBRUM PRIMUM.

§. I.

Mutationum expers haud fuit forma Reipublicæ judaicæ, quæ sibi aliam atque aliam faciem subinde contraxit, ex quibus illa ante Diluvium extitit quæ penes Patresfamilias & Primogenitos residebat; Hi enim Regimini præfuerunt instar Regum ac Sacerdotum, intra familias suas, tam sacra quam Civilia administrantes. Hisce ad clavum domestici Imperii sedentibus, benedictionis, maledictionis, è domo ejectionis, atque quæ hæreditatem abdicationis, imò vitæ necisque jus ac potestas concessa erat; ut Exempla Noachi adversus Chamum Gen: 9.25. Abrahæ adversus Hagaram & Ismaëlem Gen: 21:14.

A

Ja-

Jacobi adversus Simeonem & Levi
Gen: 49: 5. & seq; Judæ adversus Tha-
maram Gen: 38: 24. nobis hac in re,
faces præferunt.

§. II.

Gubernationis hujus ratio manife-
stior atq; evidentior apparuit in Patri-
archis, à Noacho usque ad Mosen, quæ
forma regiminis dicta est *πατριάρχης*; tem-
pore enim Mosis primogenituræ jus,
quod prærogativis non minimis gau-
debat, ut pater ex Exod: 24. v. 5. Deut:
21: 17. in totum expiravit, siquidem illi
primogeniti cum Cæteris Israëlitis ob
παράβασις seu transgressionis vitia, mi-
nimè puri judicati, ab altari remove-
bantur Ezech. 20: 26. Et Sicut Aron
cum suis posteris non tantum titulum
muneris sacri sed etiam jus sacerdotale
habuit; Ita quoque Moyses, & post ejus
obitum Josua, toti populo, ratione quâ-
dam monarchici imperii, præfuit, regali
quasi potentiâ munitus, Deut: 33: 5.

§. III.

Mortuis autem Mose ac Josuâ, introducta est inter Judæos usq; ad Saullem servanda forma ἡρωικῇ, Cujus gubernaculum tenentes, dicti sunt specialiter *νεῖται* leu *Judices*, in eum finem à DEO electi atqve constituti, ut populum Israëliticum à quibusvis malis vindicatum, in pristinæ libertatis statum reducerent, eumque quovis tempore tam belli quam pacis, juxta præcepta legis divinæ, moderarentur, judicio & auctoritate subnixa. Hi quidem varias appellationes sortiti sunt; potiores autem lubet inducere. Dicebantur enim SALVATORES ut liquet ex Judic: cap: 3. v. 9. & 15. 2. Esdræ 9: 27. à Tertulliano dicti sunt *Censores*. à Josepho in lib. 5. Antiq. c. 2. & seqq. aliis atque aliis nominibus insigniuntur, adeò ut appellet eos jam *δικαστῆς* jam *ἀρχοντας*, jam *ἡγεμόνας*, aliquando etiam *σεπληγῆς* & *μακάρις* &c. &c. in lib. Ruth c. 1. v. 1. di-

cuntur à Chaldæo נגידים i. e. Duces, Ductores, Principes. Præterea vocantur *Reges* Judic: 9: 6. ibidem cap: 18. v. 1. Neq; Judices Jure hæreditario, aut successione immediata ad principatum sunt evecti, sed interjecto aliquo temporis spatio, dum sc. populus Hebræus, novo servitutis Jugo, ob nova delicta, cervices suas pressas sentiret & novo DEI auxilio juvari expeteret, Jud: 3. 9. & cap: 4: 3. qvo factum est ut populus interdum per longa intervalla, omni Judice destitueretur, ut videre est ex Jud: 3. v. 14. In Samuele v. Extraordinarium cernitur, qvi dicitur Israëllem judicasse omnibus diebus vitæ suæ 1. Sam: 7: 15.

§. IV.

Certis quoque temporibus viguerunt Pontifices, Romani Præsides & alii, unde formæ Regiminis variæ, utpote ἡγεμονικὴ, Ἀρχιεργαλικὴ & Δεσπολικὴ. Post formam autem Ἡρωικὴν Βασιλικὴ celebris erat, in dictâ hâc gente, quæ fastidio divini imperii, ne popu-

populis vicinis sub unius imperio
 detentis, inferior esset, hanc sibi po-
 potcit. Etenim Constituendi novi Re-
 gis desiderio flagrantes, & libertatem
 servitio Regio mutare volentes, negle-
 ctis futurarum legum minis, in hæc
 prorumpabant verba: *Constitu nobis Re-*
gem qui judicet nos, sicut & universæ habent
nationes. 1. Sam. 8: 5. Reges itaque ju-
 gum imperii, annuente DEO, populo
 Israëlitico imposuerunt, usque ad Ca-
 ptivitatem Babylonicam, ubi ob summam
 potestatem Monarchiæ Babylonicæ, re-
 nebras quasdam splendor iste Regalis
 sibi contraxit; in exilio tamen Babylo-
 nico, semper propriis sui que generis
 Magistratibus & Pontificibus usi sunt,
 cujus rei testis est Josephus lib. 1. con-
 tra Appion. Principem Politicum habu-
 ere Sasbasarem Esdr: 1. v. 8. Cumque
 jam reversi essent è Babylone, templiq;
 ac urbis restauratio facta sit, prima
 rerum gerendarum cura fuit *Pontifici-*
bus demandata, posthabito Principis ac
 Re-

Regis titulo, quorum quosdam vi, quosdam dolis, paucos v. legitimâ incedentes viâ, in eum gradum conscendisse demonstrat P: Cunæus lib. 1. de Rep. Ebr.

MEMBRUM SECUNDUM.

§. I.

Occurrit hic Disquisitio utrum ex Mandato DEI, ut vult Wilh. Schickardus, (Cujus etiam partibus hac in re favet Cunæus) An tantum ex ejus permissione, Regem populus Israëliticus petierit? Urget Prænominatus Schickardus locum Deutr: 17: v. 15. Ubi Moses populum Israëliticum hunc in modum alloquitur; *Ponendo pones super te Regem*, Præceptum ibi proponi serium, & reduplicatione vocis corroboratum de eligendis & constituendis Regibus, idque probat ex Rabbinis: Verum enimverò modus ille loquendi, nullum infert mandatum, sed notas præ se fert rei certo futuræ. Prævidit enim DEUS in Luce omniscientiæ suæ
hoc

hoc futurum, ut populus hicce Israël-
 liticus, satietate Regiminis Aristocra-
 tici, à Judicibus Regem sibi efflagita-
 ret. Præscribit itaque DEUS hic Loci,
 quid factò opus esset, si id eveniret ut
 ultrò velint sua colla subdere jugo re-
 gio. Nec aliqua facies mali, eos ad
 creandum Regem coegit, neque man-
 dato hic utitur absoluto sed Oratione
 quâdam liberâ, & sanè hypotheticum
 planè sapit locus Deut:17:v.14: 15. Ne-
 gat etiam hoc idem absolutum esse man-
 datum suo Exemplo Gideon, regnum
 repudians & DEO illud commendans
 Jud: 8: v. 22. 23. ubi loci ipse ut ut jam à
 DEO Constitutus Judex, ita sibi plenam
 & hæreditariam gubernationem offe-
 rentes alloquitur, ut excutiant cogi-
 tationes acqvirendæ regiæ potestatis
 & DEO soli imperium committerent,
 gubernandi modo à DEO ordinato pla-
 nè contenti. Collustrant hæc omnia,
 Verba ipsius DEI dicentis: *Non te abje-*
cerunt, sed me ut regnem super eos 1. Sam: 8:7.
 hinc

Hinc patet DEUM indignè tulisse Rempublicam Israëlitarum, ipso invito & absque causâ legitimâ ita mutari. Sunt quidem qui dicunt, Israëlitas fonticas habuisse reipublicæ mutandæ causas, innixi dicto 1. Sam: 8. 3. ubi refertur filios Samuelis studuisse avaritiæ, & muneribus Judicium pervertisse, Samuelem jam senio confecto, unde seniores in Israël accedentes Samuelem in Ramatha dixerunt: *Ecce tu senuisti, & filii tui non ambulant in viis tuis: Constitue nobis Regem &c.* Sed &c. dum Samuel filios suos Judices Reipublicæ administrandæ præfecit, partim benè partim malè fecit. Benè quidem, dum Reipublicæ salutem, ætate jam gravior, voluit promotam, sibiq; filios ea spe ascivit, ut paternam æmularentur virtutem, & se mortuo sapientiâ simul ac justitiâ Reipublicæ consulerent. Malè, dum adhuc vivus, privato ausu, sibi successoris eligendi jura vendicat, DEO neglecto, nimiam sobolis promovendæ propensionem.

osten-

ostendens, quandoquidem capaciores ejusmodi fastigii inveniri potuissent. Iniquitas itaque filiorum Samuelis, causam non præbuit sufficientem ut Regimen à DEO ipso institutum, in mutationem inclinaret, cum copia fuisset constituendi judicis æquitate clari, imò dubium simul, an Rex eligendus futurus esset justitiæ patronus. Ex dictis jam patet quomodo DEO displicuerit desiderium Israëuitarum, licet conditionaliter veniam eligendi Regis ipsis concessit, & sic ab hac re regula non est aliena hæcce: *Quædam de DEO prædicantur effectivè quædam permissive.*

§. II.

Statum Reipublicæ Israëliticæ prædicat Joh. Cunrad: Dicter: in Antiq: Bibl: p. 189. tali elogio: *Nulla unquam fuit sub sole beatior Respublica, quæ regem suum in DEO habuit positum; DEO id ipsum constituyente, legibus instruente & Oraculis dirigente; nam si ex Politici illius*

πολιτικῶν Aristotelis Cynosurâ politicâ;
 ubi sit Κύριον judicandum de forma Reipub-
 licæ Ebrææ à tempore Mosis usq; ad Saulem,
 Politia ista Θεοκρατική ad nullam ex formis
 Aristotelicis quadrat, cum jura Majestatis
 sive τὸ Κύριον in potissimis rebus quales
 sunt legum, institutio Magistratum, indictio
 bellorum, manserunt penes ipsum DEUM:
 Hæc ille. At Θεοκρατίαν hanc maximè
 fastidiverunt, nullo victi pudore poli-
 tiam DEI mutationi subjecere, Regem
 volentes, Regem crepantes: Nequagvam;
 sed Rex erit super nos, qui judicabit nos &
 egredietur ante nos & pugnabit bella nostra.
 1. Sam: 8. v. 19. quæ eorum petitio duo
 involvebat peccata: diffidentiam & au-
 daciam. Illa occupata fuit in quærendis
 humanis præfidiis DEO remoto. Hæc
 in politiâ renovandâ à DEO præscripta.

§. III.

In constitutione Regum cum pri-
 mis observatu dignum fuit, neminem
 sc. potuisse ascendere regale solium
 nisi

nisi cum *nūtu* vel *electione* divinâ, Personamque illi fastigio admovendum debuisse esse è numero fratrum, ut constat ex Deut: 17: 15. rationem hujus rei addit DN. D. Calovius in Bibl. illustr: ad loc: cit: Notandum, inquit, de Regia profapiâ è fratribus vel Israëlitis, *Regem eligendum fuisse, tum ut eò magis subditos diligeret; natale solum tueretur, ac imprimis avitam religionem propugnaret, tum quia Messias, Rex verus Israëlitis secundum Carnem oriri debuit Gen: 49. v. 10.* præterea non debuit Rex futurus, esse ex obscuro loco; idque ob duplicem causam 1. Respectu sui ipsius, ne ingenium ab objecto vili pollueretur; dum circa id occupatur. 2. Respectu aliorum, ut semper majoris esset æstimationis.

§. IV.

Notum alias est ex Sacrà historiâ, quemvis Regum Hebræorum sceptrâ captasse vel 1. Beneficio electionis divinæ, ut Saul, David, Jeroboamus,

Baësa, Jehu, vel 2. Ratione Successionis ut Salomon, Rehoboamus, Nadab, Ela, Achabus, Ochozia, Joram, Joachasus &c. vel 3. Per Tyrannidem, ut Athalia, Simri, Sellum, Menahem &c. vel 4. Virtute Constitutionis Regum gentilium, ut Pharaon, Joakim & Nebucadnezar Zidekiae potestatem sceptri Judaici largiti sunt.

MEMBRUM TERTIUM

§. I.

Ritus ipsum inaugurationis actum concernentes præcipui sunt hi sequentes:

I. UNCTIO ut Ceremoniarum antiquissima, ita *primo loco* collocanda est; Hæc enim Reges in Israël & Judæa initiabantur & consecrabantur, ut Exempla Saulis, Davidis, Salomonis, Jehu aliorumque demonstrant ut autem Reges sicut Sacerdotes Exod: 29: 7. ungerentur, vix peculiaris in scriptura datur Lex, usus tamen invenitur & fundatur jussu

fu divino, quemadmodum liqvet in un-
 gendo Saule 1. Sam: 15: 1. Davide cap. 16: 1.
 Jehu. 2. Reg. 9. v. 1. 2. 3. Perageba-
 tur hæc unctio effusione in Regum
 capita, ut videre est ex 1. Sam: 10: 1. 2.
 2. Reg. 9: 3. observato nobili uncti-
 onis caractere, formam O Coronæ
 imitando, ad discernendam X cruci-
 culam Pontificum frontibus inunctam.
 Ipsius olei descriptio habetur Exod:
 30. 23. contendunt autem nonnulli,
 Reges ungendos deductos fuisse ad
 fontes, quia cum Salomone ad fon-
 tem Gihon deducto ita factum est;
 Sed credimus unam hirundinem non
 facere ver, nec vi unius Exempli re-
 gulam statim confici, cum plura hu-
 jus rei Exempla nos fugiant. Notamus
 prætereà juxta quosdam non omnes
 Reges unctionem adeptos fuisse, sed
 eos solummodo in quibus jus legitti-
 mæ successionis claudabatur; nam
 uncto primo cujusdam stirpis Regiæ
 hærede, tota posteritas uncta fuit, hac

tamen cautelâ, nisi controversiam de regno occupando, excitarent fratrum singularia dona, vel singulare DEI præceptum, aut etiam competitores & æmuli; Nam hoc effecto, necessaria fuit unctionis iteratio in conservanda regia Auctoritate, quod patet in repetendâ unctione Salomonis, in Patre Davide olim peractâ, accensâ mutuâ invidiâ & factione inter ipsum & Adoniam 1. Reg. 1: 5. Joasi propter Athalias 2. Paral: 23. 2. Joachasi propter fratrem Jehojakim 2. Reg: 23: v. 30. & 2. Paral. 36. 4. Porrò Saul & Iehu כֶּסֶף לְעֵצִים lenticulâ sive vase ungventario sunt uncti, in signum Regni non diu duraturi; At David & Salomon כֶּסֶף cornu ungventario, h. e. cum quadam abundantia, quod omen fuit imperii longioris temporis. Peculiare autem legitur de Davide quod trina vice sit unctus 1. â Samuele sc. inter fratres suos 1. Sam: 16: 12, & 13. 2. mortuo Saule in Hebron 2. Sam: 2. 4. 3. interfecto

fecto Isbosetho 2. Sam: 5. 3. quare autem hoc factum est, suppeditat Rabb: Abarbanel, ut sc. esset totius suæ posteritatis principium radix & fundamentum.

§. II.

Finis unctionis erat hic ut Reges (*a*) cogitarent nihil ipsos decere nisi quod Majestatis claritatem arguat, inde etiam omnibus virtutum splendore antecederent: adeoque Regium caput ceu lampas subditorum oleo perfusum est, ne Respublica aliquam pateretur Eclipsin (*β*) ut documentum sibi esset oleum sacræ unctionis aromatibus mixtum, ne fætorem scelerum sed piæ & sanctæ vitæ bonarumque legum suavitatem de se spargerent (*γ*) Quod etiam adumbrabat hæc Regum unctio consecrationem Messiae, à Theologis traditur.

II. Notamus libri legum in manus traditionem fundatam ipsius DEI præcepto, Deut: 17, 18. *Et fiat, Cum sederit super*

per *folium regni sui*, ut scribat sibi מִשְׁנֵה הַתּוֹרָה quod â quibusdam exponitur per *duplum Legis* vel *duplicem legem*, vel etiam per *Deuteronomium*; sed explicatur hoc idem simpliciter Jos. 8: 32. Quem locum ut etiam modo alleg: Deut: 17: 18. exposuere 70 per τὸ δευτερονόμιον, & Lutherus per das andere Gesetz. Contendunt quidam novum Regem etiam jurasse in fidem conservandæ legis, idque ex Psalm: 119: 106. *Juravi & statui Custodire Judicia justitiæ tuæ.* Cæterum nullibi in sacris juramenti solennis & publici, sive â Davide, sive ab aliis Regibus in ipso inaugurationis actu præstiti, mentio facta est. In quem vero finem describeret Rex vel describi curaret dicit nobis iple Textus v. 19. cit. cap. Deut: 17. *Ut sc. habeat secum, legatque in eo cunctis diebus vitæ suæ, ut timere discat Dominum DEUM suum, & servare omnia verba legis hujus, & exequi mandata.* Præter hoc leguntur etiam verba huic sententiæ

tiæ congrua, Jos: 1. v. 8. *Non recedat
volumen legis hujus ab ore tuo; Sed medi-
taberis in eo diebus ac noctibus ut Custodias
& facias omnia, quæ scripta sunt in eo:
Quia tunc prosperam facies viam tuam &
prudenter ages.*

III. Corona vel Diadema capiti no-
vi Regis imponebatur, qui mos ut in-
ter omnes ferè gentes viguit ita nec
destituit Hebræos, ut constet ex 2. Sam.
12: 30. & 1. Paral: 20: 2. Ubi dicitur
David coronam pretiosissimarum gem-
marum valore insignem, Ammonitis,
& Regi ipsorum exutam, in semet col-
locandam curasse; Quod indignum sa-
nè fuisset si coronæ gestatio fuisset
contra mores Regum Israelitarum. I-
dem hoc probant Exempla Saulis qui
diademate in ultimo conflictu cum Phi-
listæis condecoratus legitur 2. Sam:
1. v. 10. Et Joasi, coram populo con-
stituendi Regis, cujus capiti Corona
à Jojada summo Sacerdote admoveba-
tur, 2. Reg: 11: 12. 2. Paral: 23: v. 11.

Utq; alia *περὶ ἡμᾶτα* & prærogativæ
 regiæ â communi cultu abhorrent, ita
 etiam corporis habitus. Sic Achab di-
 scrimen belli aditurus, vestes suas mu-
 tavit 1. Reg: 22: 30. Licet purpura &
 candida vestis non solis interserviebat re-
 gibus *Valer: Max: lib: 1. c. 6.* hic tamen
 color summi erat pretii, qvo maxime
 indui solebant. Imperatoribus Roma-
 nis purpura valde placuit *Alex: ab A-*
lex: lib: 1. c. 20. Genus candidi vesti-
 menti electum fuit Nobilibus hebræis,
 qvapropter hi & alii generoso sangvi-
 ne orti apellati sunt *אֲבוֹתֵינוּ* *Albates*,
 qvi vero obscurioris essent stemmatis
אֲבוֹתֵינוּ *obfuscati* & *obscuri* audiverunt:
 Hinc illud Jacobi 2: v. 2. Si intret in
 cœtum vestrum vir cum annulo au-
 reo, *ὃς ἐσθῆτι λαμπρᾷ* *in veste splendida*;
 Intret vero etiam pauper *ὃς ἐσθῆτι ῥυ-*
παρᾷ *in veste sordida*. Procul dubio i-
 deo Judæi Christum purpurâ & albâ
 veste induerunt, ut sc. ostenderent
 cum acerba irrisione, ipsum, regium
 cul

cultum, mores ac jura, sibi vendicasse.

IV. Observamus sacrificiorum oblationem etiam in Regum inauguratione viguisse; ut probat *ἐν θρονισμῷ Σαουλ* 1. Sam: iii: 15. *Absolonis* 2. Sam: 15: v. 12. *Aldonie* 1. Reg. i. v. 9. &c. &c.

V. Denique Regi inaugurando *Osculum* adhibebatur, ut colligitur ex 1. Sam: 10: i. ubi sic: *Tulit Samuel lenticulam Olei & effudit super caput ejus & Osculatus est eum.* Quod factum est vel à Personâ inaugurationem instituyente, ut ex loc: cit: patet, vel à subditis declarandæ humilimæ obedientiæ ergò, Gen: 41: 40. Psalm: 2: 12. Ut sint in symbola aut benevolentiæ, aut etiam devotæ subjectionis; osculati enim sunt, vel os, vel scapulam, vel manum, vel pedes, quæ osculorum genera etiamnum variant pro varietate populorum. Hinc DN. Doct: Calovius in Bibl: Illustr: ad loc: modò alleg: Psal: 2. v. 12. *Osculamini filium*, explicat,

q. d. Psalmista, *Osculo manuum testamini, vos filium DEI habere pro Rege.*

VI. Colebatur quoque Rex solenniter inauguratus donorum oblatione, 1. Sam: 10: 27. ibi enim notatur, Filios Belial (h. e. homines omnis Jugi impatientes ut vult Grotius) non attulisse Regi Sauli munera sed eum despexisse, quo suum minus gratum affectum ostendentes, ægris etiam oculis Majestatem ejus intuiti sunt. Hinc alienum non est Exemplum Magorum, ab Oriente venientium, Christoque Regi munera offerentium, juxta vigorem consuetudinis in gente ea observandæ & observatæ Matth. 2: 11. Commemoratur quoque ab Aeliano Lib. 1. Var: Histor. c. 32. quod quidam Persa nomine Sinæta, aliàs homo sortis inferioris & egenæ, Artaxerxi, Xerxis filio, Persarum Regi, per Regnum obeqvitant, è more gentis munera oblaturus, nihil se habere ait, quod daret. Unde sine mora ad proximum Annum se contulit & imple-

tis

tis aqua manibus ambabus, alios cum muneribus antecedentes imitando, aquam Regi obtulit, hæc addens verba: βασιλεῦ Ἀρταξέρξης δι' αἰῶν βασιλεύεις! Rex Artaxerxes æternum regnes!

VII. Ultimo loco edita sunt approbationis & lætitiæ signa, inter quæ eminet acclamatio & applausus, quo novo Regi longam felicitis vitæ usuram precati sunt; idq; cum primis hæc formulâ votivâ: Ζήτω ὁ βασιλεὺς! vivat Rex! Glück zu dem Könige! quâ formulâ Johan Gerson (T. 4. oper. n. 14. citante Dieter.) usus est, dum nomine universitatis Parisiensis Orationem pronunciaret coram, CAROLO VI. hunc in modum, repetendo & eleganter exponendo, declamans: *Vivat Rex! Vivat Rex! Vivat Rex! Vivat Corporaliter! Vivat Politice & Civiliter! Vivat Spiritualiter & indefinenter!* Hæc gratulandi vox non defecit apud Hebræos, in consecrando primo Rege Saule-1. Sam: 10: 24. quilibet enim repentini gaudii magnitudinem augens, εὐλογίαν hanc multipli-

cabat : *Vivat Rex !* Sic quoque 1. Reg. 1. 25. *Vivat Rex Adonias !* Et ibidem v. 39. in ipsâ inauguratione Regis Salomonis cum clangore Buccinæ concentum auxit omnis populus, dicendo, *Vivat Rex Salomon !* Commemorat quoque Josephus lib. 7. Antiq. Jud. cap. 11. mandato Davidis factum esse, quod populus Regem Salomonem, per urbem vectum concomitans, talem acclamationis formulam, resonante Buccinâ, formaverit : *In æternum Rex Salomon in solio Regio sedeat !* Idem hoc legitur 2. Reg. 11: 12. in ἐὐθρονισμῷ Joasi, quod plaudentes manu dixerint : *Vivat Rex !* Vox itaque ζῆν vivere, idem notat ac valere, letari, felicem esse. Imò valeat, lætetur & felix sit Rex quoque noster Clementissimus CAROLUS XI. cum tota regia domo ! Ut sine intermissione, de felicitate omnimodâ, ac perenni, sibi queant gratulari scripta Sveo-Gothica, DEO summo benedicente, cui sit in æternum Gloria !!!

PerEximie DN. DANIELI
Amice honoratissime,

Circa inaugurationes Regum suorum variis caerimoniis usi sunt omnium temporum mortales, quas prolixis Historiographi complectuntur voluminibus, adeo ut eorum testimonio clarissime constet, unamquamque Rempublicam, aliam Splendore hoc in negotio superare maximopere studuisse, unde procul dubio ritus penes gentes in ejusmodi solemnibus pro ratione cujuscunque status erant maximè solennes; Verum tamen haud minoris celebritatis fuisse illos quibus suorum Regum inaugurationes celebrabant olim Ebraei, tanto certius patet, quanto majus & solemnus illud est, quod ab ipso Regum Rege injunctæ & præscriptæ fuerint. Hos inquam Ebraeorum ritus & caerimonias docto hoc tuo specimine dum detegis Respondens Pereximie, facis, quod illum apprimè addecet, qui Sacramentum literis earumque Sacris dictum, germana fide servare cupit; quo facto meritis es laudem prolixam amicorum, & eorum quos industria tua tibi devinctos habet: Perge itaque felici auspicio ut cæperas, sponsorem me habebis ejus propositi pœnitentiam te nunquam subituram. Vale!

Tuus

DANIEL HAGERT.

Ad
VIRUM-JUVENEM,
Virtutibus ac Eruditione Ornatissimum,
DN. ERICUM Z.
Dahlman/ Wib.

Auctorem egregiæ hujus Disputa-
tionis perindustrium, non minus
Amicum quàm Patriotam in
paucis dilectissimum, sin-
cera Allocutio:

Hebraico in Florilegio Celeb. D. Bux-
torfius effatum ex Talm: Hieros:
hocce habet: **אם לא רלונא משתכח מרגניתא**
חספא לא משתכח מרגניתא
:תורה *Si non elevassem lapidem, non in-*
venta fuisset margarita sub eo. Quod per-
scitè ad te, PerEximie DN. Dahlman/
applicari dignum censeo, qui laborem
fugiens nullum, molestias subiisti quas-
vis, matura, quorum ex usu tibi fuerunt,
con-

consilia boni faciendo; Ideoque eximium in studiis successum assecutus es, nec veram ex iisdem laudem unquam inveneris, liquidò affirmare audeo, *nisi lapidem elevâsses*; Quo in labore te ocyus, ut occepisti, moveas, *margaritam* invenies, nempè Eruditionem haud perfunctoriam, cum summi gloriam Numinis promoventem, tum Reipublicæ inservientem commodis, quamobrem nec negliget fama nomen posteritati tuum dare. Felices hâc vice tibi, Amice honoratissime, studiorum gratulor progressus, mihi facilè fidem habens, me ex animo fortunam gavisurum tuam, quod hoc loco gaudium erumpere convenit, & vovens, tibi quicquid rerum ab Auctore omnium optaveris, optatum illud ut feras!

T.

ANDR. HEINRICII.

GRATULATIO:

Quamprimum æthereo est Saturnus pulsus
Olympo,

Suo Jove mundus erat: rectum sine vindice
cultum (orbem.

Amplius haud fuit: omne nefas nam ceperat

Jupiter hinc dignas meritò se concipit iras,

Pœna placet: mortale genus delere sub undis.

Ne mare continuum mergat viventia cuncta;

Vertice Deucalion Parnassi & Pyrrha sedebant,

(Sic visum est superis) hominumque Exempla
manebant, (gunt

Quos reparant jactu lapidum post terga: Resur-

Inde homines duri, qui saxea pectora gestant:

Hinc manant fraudes, & amor sceleratus ha-
bendi,

Insidiæ & bellum prodit, quod concutit arma:

Indè est, quod vetitis inhiat miseranda propago,

Perq; scelus Jovis haud patitur requiescere
fulmen.

Quare, audax genus Japeti ne sit sine lege,

Reges constituit summus jam Rector Olympi:

Ceu docet, ingenii specimen dum tradidit Autor,

Dahlman: Imperio subjectos Israëlitas.

Gratulor, en! Tibi quod sacras coluisse Sorores

Sedulò, & obtigerit, clarescere Palladis arte.

Perge igitur porro doctis incumbere chartis,

Tempora mox cinget lauro benè Triga sororum.

ERICUS BRUMERUS,
Helsingf. Nyland.